

## Varroamijt in Nederland nog niet resistent tegen Apistan

De resistentie van de varroamijt tegen Apistan, die zich het eerst openbaarde in Italië, heeft zich in de afgelopen jaren steeds verder in Europa verspreid. In 1997 werd deze ook in Wallonië in België aangetoond. In augustus van dit jaar is op elf verschillende plaatsen in Nederland gezocht naar mogelijke resistentie van de varroamijt tegen Apistan. Bij imkers in Hengelo (O), Laren, Maasland, Rhenen, Ruinen, Ulestraten, Ambrosiushoeve te Hilvarenbeek, Sas van Gent, Sprundel, Sittard en Horst werd dit onderzoek uitgevoerd.

**256** Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een methode zoals deze in Frankrijk is ontwikkeld door Faucon, Drajnudel en Fléché. In een doorzichtige petrischaal wordt een stukje van een Apistanstrip gelegd. Hierbij worden vijf bijen, verdoofd met CO<sub>2</sub>, gevoegd die vrij zijn van varroamijten. Deze bijen worden gevoerd met honing. Twee uur nadat de bijen in de petrischaal zijn gestopt worden vijf varroamijten op de bijen (één mijt per bij) gezet. Deze mijten zijn, terwijl de bijen al in de petrischaal zitten, van de bijen in een volk gehaald.

Hierna worden de petrischalen iedere 5 minuten geobserveerd en wordt genoteerd wanneer en hoeveel mijten op de bodem van de petrischaal liggen. Deze mijten worden als dood geteld.

Wanneer varroamijten resistent zijn, duurt het langer dan 3 uur voordat de mijten van de bijen afvallen. De gemiddelde tijd per plaats die nodig was voordat de varroamijten doodgingen, varieerde van 7 tot 20 minuten. Statistisch zijn er geen betrouwbare verschillen tussen de verschillende plaatsen aangetoond.

Bij dit onderzoek is dus geen resistentie van de varroamijt tegen Apistan aangetoond.

## Onderzoeksprojecten goedgekeurd

Zoals al eerder in deze rubriek is gemeld zijn door de EU te Brussel sinds 1998 steunmaatregelen vastgesteld voor de verbetering van de productie en de afzet van honing. Het betreft hierbij structurele maatregelen. Directe geldelijke ondersteuning van bijenhouders is niet mogelijk. Een belangrijke voorwaarde van 'Brussel' is dat door de betreffende landen eenzelfde bedrag als dat van de EU wordt gegeven (50/50 financiering). Dit jaar lopen er naar aanleiding van deze EU-ondersteuning al een aantal projecten op

de Ambrosiushoeve.

Voor 1999 is in april in Brussel een nationaal plan ter verbetering van de productie en afzet van honing in Nederland ingediend. Dit nationale plan is door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij opgesteld in samenspraak met de Bedrijfsraad voor de bijenhouderij. Diverse instanties werden door het Ministerie van LNV uitgenodigd om onderzoeksprojecten in te dienen. Eind juli is door de EU het ingediende nationale plan in zijn geheel goedgekeurd. Het betreft de volgende projecten:

1. Vergroting van de mogelijkheden voor honingproductie door het aandragen van voorstellen voor gericht beheer van het landschap. Hiervoor zal documentatiemateriaal worden ontwikkeld voor ontwerpers, beheerders, adviseurs, stadsecologen, en bestuurders
2. Experimenten om de varroamijt op duurzame wijze te bestrijden. Nader onderzoek ter verbetering van de darrenraatmethode en het gebruik van meer milieuvriendelijke middelen. Dit onderzoek wordt afgestemd op onderzoek aan andere Europese instituten.
3. Cursussen voor bijenhouders om de nieuwste vindingen op het gebied van de varroamijtbestrijding te verspreiden. Hierdoor worden imkers geholpen bij het overschakelen op duurzame bestrijding van de varroamijt.
4. Het vervaardigen van informatiemateriaal over bijenziekten en duurzame bestrijding van de varroamijt. Hierdoor kan het kennisniveau van de bijenhouders worden verbeterd.
5. Diagnostisch onderzoek van ingezonden monsters dode bijen. Een snelle diagnose van bijenziekten en ander afwijkingen in bijenvolken levert een bijdrage aan het gezondhouden van de Nederlandse bijenstapel.
6. Onderzoek van honingmonsters van bijenhouders om op de wat langere termijn te werken aan kwaliteitsverbetering van de honing. Naast de herkomst van de honing wordt ook onderzoek gedaan naar suikergehalte, glucose-oxidase en het gehalte aan peroxide.

Een aantal van deze projecten betreft voortgang van de projecten zoals deze in 1998 al van start zijn gegaan. Project 1 zal worden uitgevoerd door het instituut voor Bos- en Natuuronderzoek te Wageningen. De overige projecten worden uitgevoerd door de Ambrosiushoeve.